

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

4. juni 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 93/13/EØF – artikel 7, stk. 1 – forbrugerkredit – efterprøvelse af, om kontraktvilkår er urimelige – forbruger ikke givet møde – omfanget af rettens opgave«

I sag C-495/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sąd Okręgowy w Poznaniu (den regionale domstol i Poznań, Polen) ved afgørelse af 14. maj 2019, indgået til Domstolen den 26. juni 2019, i sagen

Kancelaria Medius SA

mod

RN,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Safjan, og dommerne C. Toader (refererende dommer) og N. Jääskinen,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Kancelaria Medius SA ved advokat D. Woźniak,
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
- den ungarske regering ved M.Z. Fehér og R. Kissné Berta, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved N. Ruiz García og A. Szmytkowska, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

* Processprog: polsk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Kancelaria Medius SA og RN vedrørende den angivelige fordring mod sidstnævnte inden for rammerne af en forbrugerkreditaftale.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Artikel 1, stk. 1, i direktiv 93/13 bestemmer som følger:
»Formålet med dette direktiv er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere.«
- 4 Direktivets artikel 2, litra b) og c), definerer udtrykkene »forbruger« og »erhvervsdrivende« på følgende måde:
b) »forbruger«: en fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv
c) »erhvervsdrivende«: en fysisk eller juridisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler handler som led i sit erhverv, hvad enten det er offentligt eller privat.
- 5 Direktivets artikel 3, stk. 1, bestemmer følgende:
»Et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.«
- 6 Samme direktivs artikel 6, stk. 1, bestemmer:
»Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, i henhold til deres nationale lovgivning ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden de urimelige kontraktvilkår.«
- 7 Artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 bestemmer:
»Medlemsstaterne sikrer, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.«

Polsk ret

- 8 Artikel 339 i Kodeks postępowania cywilnego (lov om civil retspleje) bestemmer:

»1. Udebliver sagsøgte fra et retsmøde, som denne er blevet indkaldt til, eller undlader sagsøgte til trods for fremmøde at besvare spørgsmål, afsiger retten en udeblivelsesdom.

2. I så fald lægges sagsøgers sagsfremstilling i stævningen eller i de processkrifter, som er blevet tilstillet sagsøgte forud for retsmødet, til grund, medmindre den vækker begrundet tvivl eller tjener til at omgå loven.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 9 Kancelaria Medius, et selskab med hjemsted i Kraków (Polen), som udbyder tjenester inden for inddrivelse af fordringer, anlagde ved Sąd Rejonowy w Trzciance (retten i første instans i Trzcianka, Polen), et søgsmål mod RN med påstand om betaling af et beløb på 1 231 polske zloty (PLN) (ca. 272 EUR), med tillæg af renter, på grundlag af en angivelig forbrugerkreditaftale indgået af RN med Kreditech Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (selskab med begrænset ansvar), en bank med hjemsted i Warszawa (Polen), som er den retlige forgænger til Kancelaria Medius.
- 10 Til støtte for søgsmålet fremsendte sidstnævnte en kopi af en rammeaftale, der ikke var påført RN's underskrift, og dokumenter, som bekræftede indgåelsen af aftalen om overdragelse af fordringen med dennes retlige forgænger.
- 11 Sąd Rejonowy w Trzciance (retten i første instans i Trzcianka) fandt, at dokumenterne og beviserne indgivet af Kancelaria Medius ikke godtgjorde, at den omhandlede fordring bestod. RN gav ikke møde, men denne ret afsagde en udeblivelsesdom og frifandt sagsøgte.
- 12 Kancelaria Medius har appelleret dommen fra Sąd Rejonowy w Trzciance (retten i første instans i Trzcianka) til Sąd Okręgowy w Poznaniu (den regionale domstol i Poznań, Polen), idet selskabet har gjort gældende, at denne domstol i medfør af artikel 339, stk. 2, i lov om civil retspleje udelukkende burde have baseret sig på de dokumenter, som dette havde fremlagt.
- 13 Den forelæggende ret, for hvilken der er iværksat appel, har for det første anført, at i henhold til polsk ret finder reglerne om udeblivelsesdomme også anvendelse i sager anlagt af erhvervsdrivende mod forbrugere.
- 14 Den forelæggende ret har for det andet anført, at i den foreliggende sag var betingelserne for en udeblivelsesdom opfyldt i henhold til artikel 339 i loven om civil retspleje, for så vidt som den sagsøgte ikke gav møde, efter at stævningen var blevet forkyndt for denne, idet det præciseres, at i medfør af denne lovs artikel 139 anses en såkaldt »erstatningsforkyndelse« for at have fundet sted, når en part ikke har hentet den skrivelse, som retten har forkyndt for denne, selv om denne er blevet sat i stand hertil.
- 15 Den forelæggende ret er på denne baggrund i tvivl om, hvorvidt en national bestemmelse som artikel 339, stk. 2, i loven om civil retspleje er i overensstemmelse med det niveau af forbrugerbeskyttelse, som kræves ved direktiv 93/13, navnlig hvad angår rettens forpligtelse til ex officio at undersøge, om vilkår i en aftale indgået med en forbruger eventuelt er urimelige.
- 16 Ordlyden af artikel 339, stk. 2, i loven om civil retspleje kræver således, at retten afsiger en udeblivelsesdom mod en forbruger, hvis faktuelle grundlag udelukkede består af anbringender fremsat af sagsøgeren, i det foreliggende tilfælde en erhvervsdrivende, og som formodes at være korrekte,

medmindre de giver anledning til »legitime tvivl«, eller retten finder, at disse anbringender »er blevet påberåbt for at omgå loven«. Det følger imidlertid heraf, at i jo højere grad oplysningerne fremlagt af den erhvervsdrivende er lakoniske, desto mindre sandsynligt er det, at retten nærer »legitime tvivl«.

- 17 Den forelæggende ret har henvist til Domstolens praksis, bl.a. dom af 13.9.2018, Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711, præmis 40 og 57), og af 3. april 2019, Aqua Med (C-266/18, EU:C:2019:282, præmis 47), hvorefter bestemmelser i national ret skal overholde ækvivalensprincippet og princippet om forbrugers ret til en effektiv domstolsbeskyttelse som fastsat i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Selv om bestemmelserne i artikel 339, stk. 2, i loven om civil retspleje, som finder anvendelse i alle nationale civile sager, overholdt ækvivalensprincippet, har den forelæggende ret rejst spørgsmålet om, hvorvidt der består en ret til en effektiv domstolsprøvelse i det tilfælde, hvor den nationale domstol ikke har mulighed for ex officio at undersøge, om kontraktvilkårene er urimelige.
- 18 Dette er tilfældet i den foreliggende sag hvad angår dommen afsagt i første instans, som, i medfør af artikel 339, stk. 2, i loven om civil retspleje, burde have givet sagsøgeren medhold i dennes påstande, uden at retten kunne efterprøve forekomsten og indholdet af aftalen.
- 19 Det er under disse omstændigheder, at Sąd Okręgowy w Poznaniu (den regionale domstol i Poznań) har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 7, stk. 1, i [direktiv 93/13] fortolkes således, at den er til hinder for procedureregler[,] i henhold til hvilke en [ret] kan afsige en udeblivelsesdom alene på grundlag af sagsøger[en]s anbringender anført i stævningen, og som retten skal antage for at være korrekte i den situation, hvor sagsøgte – en forbruger [...] der blev behørigt underrettet om datoen for retsmødet, ikke møder op og forsvarer sig selv?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 20 Det skal indledningsvis hvad angår spørgsmålet, om denne anmodning om præjudiciel afgørelse kan antages til realitetsbehandling, bemærkes, at det fremgår af de skriftlige bemærkninger fra den polske regering, at efter denne regerings opfattelse, og i modsætning til den forelæggende rets fortolkning, er beviset for forekomsten af en fordring ikke omfattet af direktiv 93/13, og denne ret, for hvilken der er iværksat appel, skal træffe afgørelse uden at anvende bestemmelserne om udeblivelsesdomme, således at løsningen af tvisten i hovedsagen ikke afhænger af besvarelsen af det forelagte spørgsmål, og at dette derfor ikke er relevant.
- 21 Det bemærkes i denne henseende, at det følger af Domstolens faste praksis, at det inden for rammerne af det samarbejde, der i medfør af artikel 267 TEUF er indført mellem den sidstnævnte og de nationale retter, udelukkende tilkommer den nationale ret, som tvisten er indbragt for, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de forelagte spørgsmål vedrører fortolkning af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse (dom af 20.9.2017, Andriuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis).
- 22 Heraf følger, at der er en formodning for, at spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante. Domstolen kan kun afvise en anmodning fra en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige

oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål (dom af 19.9.2019, Lovasné Tóth, C-34/18, EU:C:2019:764, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

- 23 I det foreliggende tilfælde fremgår det imidlertid ikke klart af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at situationen i den foreliggende sag svarer til et af disse tilfælde. Navnlig kan det af forelæggelsesafgørelsen udledes, at appeldomstolen har pligt til at vurdere, om retten i første instans begik en retlig fejl, da den frifandt sagsøgte i sagen anlagt af den erhvervsdrivende med den begrundelse, at de dokumenter, som den rådede over, ikke gjorde det muligt for den at efterprøve, om fordringen var baseret på urimelige kontraktvilkår som omhandlet i direktiv 93/13.
- 24 I henhold til artikel 1, stk. 1, og artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13 finder dette direktiv desuden anvendelse på kontraktvilkår, der er aftalt mellem erhvervsdrivende og forbrugere, som ikke har været genstand for individuel forhandling (dom af 7.11.2019, Profi Credit Polska, C-419/18 og C-483/18, EU:C:2019:930, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 25 For så vidt som tvisten i hovedsagen, således som det fremgår af oplysningerne fra den forelæggende ret, er mellem en erhvervsdrivende og en forbruger og vedrører et krav angående en fordring, der følger af en forbrugerkreditaftale, hvis vilkår er standardvilkår, kan en sådan tvist være omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 93/13.
- 26 Anmodningen om præjudiciel afgørelse kan derfor antages til realitetsbehandling.
- 27 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en fortolkning af en national bestemmelse, som forhindrer en ret – for hvilken der er anlagt et søgsmål af en erhvervsdrivende mod en forbruger, som er omfattet af anvendelsesområdet for dette direktiv, i en udeblivelsessag, hvor forbrugeren ikke giver møde i det retsmøde, som denne er blevet indkaldt til – i at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på sagens oplysning for at bedømme ex officio, om de kontraktvilkår, som den erhvervsdrivende har støttet sin påstand på, er urimelige, når denne ret nærer tvivl om, hvorvidt disse vilkår er urimelige som omhandlet i direktivet, og som pålægger retten at træffe afgørelse på grundlag af det af den erhvervsdrivende anførte, som den har pligt til at lægge til grund er korrekt.
- 28 Det bemærkes for det første, at i henhold til artikel 2, litra b), i direktiv 93/13 skal begrebet »forbruger« som omhandlet i direktivet forstås som »en fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv«. Begrebet »erhvervsdrivende« defineres i artikel 2, litra c), som omfattende »en fysisk eller juridisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler handler som led i sit erhverv, hvad enten det er offentligt eller privat«.
- 29 Dernæst bestemmer artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13, at medlemsstaterne skal sikre, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.
- 30 Domstolen har i sin faste praksis fremhævet arten og betydningen af den offentlige interesse, som den beskyttelse, der er sikret forbrugere, der befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende hvad angår såvel forhandlingsstyrke som informationsniveau, hviler på, og at forbrugeren som følge heraf tiltræder betingelser, der på forhånd er udarbejdet af den erhvervsdrivende, uden at kunne øve nogen indflydelse på disses indhold (jf. i denne retning dom af 3.4.2019, Aqua Med, C-266/18, EU:C:2019:282, præmis 27 og 43, og af 11.3.2020, Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, præmis 23).

- 31 Domstolen har således præciseret, at den beskyttelse, som direktiv 93/13 tildeler forbrugerne, således også omfatter tilfælde, hvor en forbruger, som med en erhvervsdrivende har indgået en kontrakt med et urimeligt vilkår, afholder sig fra at påberåbe sig dels den omstændighed, at aftalen er omfattet af direktivets anvendelsesområde, dels den urimelige karakter af det pågældende vilkår, enten fordi denne er uvidende om sine rettigheder, eller fordi denne viger tilbage for at gøre sine rettigheder gældende som følge af de omkostninger, som en retssag vil medføre (dom af 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).
- 32 Selv om Domstolen således ved flere lejligheder og under hensyn til kravene i artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 har opstillet rammer for den måde, hvorpå de nationale domstole skal sikre beskyttelsen af de rettigheder, som tilkommer forbrugerne i henhold til dette direktiv, forholder det sig ikke desto mindre således, at EU-lovgivningen principielt ikke harmoniserer procedurerne for undersøgelsen af den hævdede urimelighed af et kontraktvilkår, og disse falder derfor inden for medlemsstaternes interne retsorden, dog på betingelse af, at disse procedurer ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende situationer, der er underlagt national ret (ækvivalensprincippet), og at de fastsætter en effektiv domstolsbeskyttelse som fastsat i artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder (dom af 31.5.2018, Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, præmis 35, og af 3.4.2019, Aqua Med, C-266/18, EU:C:2019:282, præmis 47).
- 33 Hvad angår ækvivalensprincippet bemærkes, at Domstolen ikke råder over nogen oplysninger, der kan give anledning til at betvivle, at de nationale bestemmelser, der omhandles i hovedsagen, er i overensstemmelse med dette princip.
- 34 Hvad angår princippet om en effektiv domstolsbeskyttelse skal det bemærkes, at hvert enkelt tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om, hvorvidt en national processuel bestemmelse gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at anvende EU-retten, skal bedømmes under hensyn til, hvilken stilling bestemmelsen indtager i den samlede procedure, herunder dens forløb og dens særlige kendetegn, for de forskellige nationale retsinstanser. Imidlertid kan de særlige kendetegn ved procedurerne ikke udgøre en faktor, som kan påvirke den retlige beskyttelse, som forbrugerne nyder i medfør af bestemmelserne i direktiv 93/13 (jf. i denne retning dom af 21.4.2016, Radlinger og Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 35 Domstolen har i denne forbindelse fastslået, at i mangel af en effektiv prøvelse af den eventuelt urimelige karakter af kontraktvilkårene i den pågældende kontrakt er det ikke muligt at sikre, at de rettigheder, der er tillagt ved direktiv 93/13, overholdes (dom af 13.9.2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 For at sikre den ved direktivet tilsigtede beskyttelse har Domstolen således, i en sag, som ligeledes vedrørte en udeblivelsessag, fremhævet, at uligheden mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende alene kan ophæves ved positive foranstaltninger, der er uafhængige af kontraktparterne selv (jf. i denne retning dom af 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 37 For det første og i henhold til fast retspraksis skal de nationale retter, når de råder over de oplysninger vedrørende de retlige eller faktiske omstændigheder, som denne prøvelse kræver, således ex officio efterprøve, om et kontraktvilkår, der henhører under anvendelsesområdet for direktiv 93/13, er urimeligt, og derved afhjælpe den manglende ligevægt mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende (dom af 11.3.2020, Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 For det andet bemærkes, at i mangel af oplysninger vedrørende de retlige eller faktiske omstændigheder skal en national ret, for hvilken der verserer en tvist mellem en erhvervsdrivende og en forbruger, have mulighed for ex officio at træffe de foranstaltninger med henblik på sagens

oplysning, som er nødvendige med henblik på at afgøre, om et vilkår i den omtvistede kontrakt falder inden for anvendelsesområdet for dette direktiv (jf. i denne retning dom af 11.3.2020, Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, præmis 36 og 37 og den deri nævnte retspraksis).

- 39 I den foreliggende sag fremgår det af oplysningerne i de for Domstolen fremlagte sagsakter, at i den i hovedsagen omhandlede sag om afsigelse af en udeblivelsesdom skal den ret, som sagsøgeren har anlagt sag for, hvis sagsøgte ikke giver møde, træffe afgørelse på grundlag af de af sagsøgeren påberåbte faktiske forhold, som formodes at være korrekte, medmindre de rejser begrundet tvivl, eller de er blevet påberåbt for at omgå loven.
- 40 Det fremgår i denne forbindelse af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 36-38, at selv hvis forbrugeren ikke giver møde, skal den domstol, for hvilken der er indbragt en tvist vedrørende en forbrugerkreditaftale, være i stand til at anvende de foranstaltninger med henblik på sagens oplysning, som er nødvendige for at efterprøve, om kontraktvilkår omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 93/13 eventuelt er urimelige, for at sikre forbrugeren beskyttelse af dennes rettigheder i henhold til direktivet.
- 41 Domstolen har ganske vist præciseret, at dispositionsprincippet, som den ungarske regering også har påberåbt sig i sine skriftlige indlæg, og princippet *ne ultra petita* ville kunne tilsidesættes, hvis de nationale retter i henhold til direktiv 93/13 var forpligtet til at se bort fra eller gå ud over grænserne for tvistens genstand, som er fastsat ved parternes påstande og anbringender (jf. i denne retning dom af 11.3.2020, Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, præmis 31).
- 42 I den foreliggende sag drejer det sig imidlertid ikke om at undersøge andre kontraktvilkår end de kontraktvilkår, som den erhvervsdrivende, der har anlagt retssagen, har baseret sine anbringender på, og som følgelig er genstand for tvisten.
- 43 Den forelæggende ret har anført, at den heller ikke er i besiddelse af den kontrakt, der danner grundlag for den omtvistede fordring, og som de to aftaleparter har underskrevet, men alene af en kopi af en rammeaftale, som sagsøgte ikke har underskrevet.
- 44 Det bemærkes, at selv om det følger af artikel 3, stk. 1, i direktiv 93/13, at bestemmelsen finder anvendelse på et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, hvilket bl.a. omfatter standardkontrakter, kan det ikke antages, at en retsinstans råder over »oplysninger om de faktiske og retlige omstændigheder« i den nævnte retspraksis' forstand, alene fordi den har kendskab til en kopi af en rammeaftale, som anvendes af denne erhvervsdrivende, når denne ret ikke råder over det instrument, der udgør den kontrakt, som er indgået mellem parterne i den tvist, der verserer for den (jf. i denne retning dom af 7.11.2019, Profi Credit Polska, C-419/18 og C-483/18, EU:C:2019:930, præmis 64).
- 45 Dispositionsprincippet og princippet *ne ultra petita* er følgelig ikke til hinder for, at en national ret pålægger en sagsøger at fremlægge indholdet af det dokument eller de dokumenter, der tjener som grundlag for dennes krav, eftersom et sådant pålæg ganske enkelt henhører under sagens bevismæssige rammer (dom af 7.11.2019, Profi Credit Polska, C-419/18 og C-483/18, EU:C:2019:930, præmis 68).
- 46 Heraf følger, at en effektiv domstolsbeskyttelse ikke kan sikres, hvis den nationale ret, for hvilken en erhvervsdrivende har indbragt en tvist mellem denne og en forbruger, som er omfattet af direktiv 93/13, ikke har mulighed for, selv om forbrugeren ikke giver møde, at efterprøve de kontraktvilkår, som den erhvervsdrivende har støttet sit krav på, i tilfælde af tvivl med hensyn til, om disse vilkår er urimelige. Hvis denne ret i medfør af en national bestemmelse er forpligtet til at anse de faktiske forhold, der gøres gældende af den erhvervsdrivende, for korrekte, vil denne rets aktive indgriben, som er påkrævet efter direktiv 93/13 med hensyn til aftaler, som er omfattet af direktivets anvendelsesområde, blive reduceret til ingenting.

- 47 Det påhviler de nationale retsinstanser ved anvendelsen af nationale retsfor skrifter i videst muligt omfang at fortolke dem i lyset af direktiv 93/13's ordlyd og formål, for at det med direktivet tilsigtede resultat fremkaldes (dom af 17.5.2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 Heraf følger, at såfremt den forelæggende ret måtte konstatere, at en national bestemmelse såsom artikel 339, stk. 2, i loven om civil retspleje forhindrer den ret, som træffer afgørelse i en udeblivelsessag efter stævning indgivet af en erhvervsdrivende, i at træffe foranstaltninger med henblik på sagens oplysning, som sætter den i stand til ex officio at kontrollere kontraktvilkår, der henhører under dette direktiv, og som er genstand for tvisten, tilkommer det den at undersøge, om det er muligt at foretage en fortolkning, der er i overensstemmelse med EU-retten, ved hjælp af undtagelser såsom »begrundet tvivl« eller »omgåelse af loven« som fastsat i denne artikel 339, stk. 2, eftersom denne bestemmelse tillader retten, som træffer afgørelse i udeblivelsessagen, at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på sagens oplysning.
- 49 I denne henseende bemærkes, at det tilkommer de nationale retsinstanser under hensyn til samtlige nationale retsregler og i medfør af de fortolkningsmetoder, der er anerkendt heri, at afgøre, om og i hvilket omfang en national bestemmelse, såsom artikel 339 i den civile retsplejelov, kan fortolkes i overensstemmelse med direktiv 93/13, uden at foretage en fortolkning contra legem af denne nationale bestemmelse (jf. analogt dom af 17.4.2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Domstolen har i øvrigt fastslået, at kravet om en overensstemmende fortolkning omfatter forpligtelsen for de nationale domstole til i givet fald at ændre en fast retspraksis, såfremt denne er baseret på en fortolkning af national ret, som er uforenelig med formålene med et direktiv (dom af 17.4.2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, præmis 72 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 De nationale retter er, hvis de ikke kan foretage en fortolkning og anvendelse af national lovgivning, der er i overensstemmelse med kravene i direktiv 93/13, forpligtede til ex officio at efterprøve, om de bestemmelser, som parterne har aftalt, er urimelige – og med dette formål for øje at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på sagens oplysning – ved om nødvendigt at undlade at anvende nationale bestemmelser og national retspraksis, som er til hinder for en sådan prøvelse (jf. i denne retning dom af 7.11.2019, Profi Credit Polska, C-419/18 og C-483/18, EU:C:2019:930, præmis 76 og den deri nævnte retspraksis).
- 52 Det følger af det ovenstående, at artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en fortolkning af en national bestemmelse, som forhindrer en ret – for hvilken der er anlagt et søgsmål af en erhvervsdrivende mod en forbruger, som er omfattet af anvendelsesområdet for dette direktiv, i en udeblivelsessag, hvor forbrugeren ikke giver møde i det retsmøde, som denne er blevet indkaldt til – i at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på sagens oplysning for at bedømme ex officio, om de kontraktvilkår, som den erhvervsdrivende har støttet sin påstand på, er urimelige, når denne ret nærer tvivl om, hvorvidt disse vilkår er urimelige som omhandlet i direktivet.

Sagsomkostninger

- 53 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en fortolkning af en national bestemmelse, som forhindrer en ret – for hvilken der er anlagt et søgsmål af en erhvervsdrivende mod en forbruger, som er omfattet af anvendelsesområdet for dette direktiv, i en udeblivelsessag, hvor forbrugeren ikke giver møde i det retsmøde, som denne er blevet indkaldt til – i at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på sagens oplysning for at bedømme ex officio, om de kontraktvilkår, som den erhvervsdrivende har støttet sin påstand på, er urimelige, når denne ret nærer tvivl om, hvorvidt disse vilkår er urimelige som omhandlet i direktivet.

Underskrifter